

RICHARD CALDER

BABILON

Traducere de IOSEFINA PERIAN

TRITONIC
LIT

Richard Calder (n. 1956, Londra) este, cu siguranță, unul dintre cei mai apreciați scriitori de romane științifico-fantastice (*postcyberpunk*). A lucrat la o televiziune și la biroul de presă al Ambasadei Statelor Unite ale Americii din Londra. În 1990, s-a mutat în Thailanda, devenind un scriitor cu „normă întreagă“. În 1996 s-a întors la Londra, ca numai doi ani mai târziu să se mute din nou din Marea Britanie, de data aceasta alegând Filipine. Romanele lui Calder s-au tradus deja în multe limbi, fiind foarte apreciate de către iubitorii de science-fiction și nu numai...

Introducere

L-am întâlnit pe Richard Calder lângă statuia lui Eros în Picadilly Circus. Am propus statuia pentru întâlnirea noastră, în parte pentru că statuia era un punct de reper pe care eu, ca vizitator, îl puteam găsi fără probleme, dar în special pentru că, dacă R. Calder ar avea ca patron un zeu, acesta ar fi cu siguranță Eros (cu Thanatos călărind o pușcă de vânătoare).

Văzând pe internet un instantaneu granulat al lui Calder l-am recunoscut pe bărbatul blând și arătos în jacheta de tweed. Unii scriitori arată ca și cum ar putea evada cu adevărat din lumile lor de ficțiune; poate Calder arată mai mult ca William Burroughs cu a lui *banker's drag*: cineva care știe cât de ciudată și de încărcată cu ghicitori este normalitatea.

Ca om, Calder este fermecător, curajos, un călător prin lume, diabolic de inteligent și informat cu privire la o varietate ametoare de subiecte; în același timp este deosebit de decent. Prin aceasta, se înțelege că, în timp ce mulți dintre noi suntem mulțumiți să primim măcar câteva opinii convenționale pe care le numim ale noastre, Richard Calder este unul dintre acele persoane constructive care pun sub semnul întrebării absolut totul și caută adevărul în spatele ficțiunilor pe care noi le trăim. În acea zi am fost prin barurile din West End unde am *absorbit*, alături de ginul și apa tonică, ambianța ca de bordel dată de tapetele în relief de culoarea rubinului, de candelabrele și oglinzile din epoca victoriană; apoi cu metrul și pe la suprafață spre East End, unde m-a condus pe străduțe ce păstrează calități dikensiene, satisfăcând dorința mea de romanță a obiectului după dimineața petrecută bucurându-mă

o romanță luxului. Astfel, m-am trezit gândindu-mă: în compania lui Calder, o persoană pornește la fel de introspect ca un personaj din romanele sale și conștient de proiecțiile pe care imaginația cuiva o aruncă în lume.

Calder este un creator de suprafețe frumoase, generoase în metafore și în limbaj. El lucrează cu aliații, deseori esteți jucăuși ai excesului — rococo, cyberpunk, decadența sfârșitului de secol, erotismul întunecat, postmodernismul, nucleul de science-fiction, Victoriana și ideea exoticului. Dar în loc să încerce să ne facă să credem în fabuloasa sa creație, intenționat subliniază artificialitatea lumilor în care eroii și eroinele sale romantice — bărbați fragili, baironieni/bionici și imoralitatea lor, muzele ca niște zâne, femeii fatale — evoluează în cabaretele lor pasionate. Rezultatul este mai puțin colapsul fanteziei, după părerea mea, decât al realității în care trăiesc. Dacă acea lume este închipuită, atunci ce este *aceasta*?

De la prima sa carte, *Fata Moartă*, în care dorințele nebănuite ale bărbaților interferau cu suma mașinărilor din interiorul unui automat de lux — „păpuși vii“ ce arătau ca niște femei frumoase — și creau o epidemie ce transforma fetele umane în păpuși, Calder a explorat modul în care imaginația acționează în lume. Bineînțeles, nu este nevoie de o sumă de mașinării pentru ca gândurile să afecteze realitatea; trebuie numai cuvinte, acțiuni, o chingă lipicioasă de presiuni sociale pentru ca noi, indivizii sau grupurile, să începem să ne imaginăm pe noi înșine așa cum doresc alții să fim. Calder este un explorator, în special al dorințelor adânci, al sexului și al morții, lucruri ce în societate sunt conștientizate pe scară largă în mod superficial, dacă sunt conștientizate în vreun fel, pentru rolurile lor în viața publică — în politică, în religie, în război. Atunci când un anumit aspect al psihicului uman ne rușinează sau ne sperie sau ne creează confuzie atât de mult încât nu vrem să ne uităm, bineînțeles că devine periculos deoarece nu putem vedea cum acționează. Este o lume a libidoului, a libidoului negru în care sexul și moartea merg mână în mână, în care Calder dă deseori personajelor sale o perspicacitate specială. Sunt mai conștienți de propriile fantezii decât majoritatea persoanelor reale. Dacă privim locul pe care îl indică

torțele lor putem vedea bine luminate anumite zone din noi înșine.

În romanele lui Calder, până la *The Twist* (1999), a existat un cuplu romantic central, în care bărbatul avea rolul de povestitor. Într-un fel acesta era un personaj încarnat de multe ori, un bărbat a cărui inimă era cu adevărat inima lui Peter Pan într-un *Never Land* modernizat, jucând roluri ca răzbu-nător cibernetic, războinic veșnic viu, cu inima întărită, călău străin — și, întotdeauna, iubit. Relația sa cu Wendy a sa — iubită și muză — este cel mai bine însumat de Raul Riviera, eroul din *Impakto* (2001): „Știți, când eram băiat, fetele păreau atât de intangibile încât puteau fi foarte bine de pe altă planetă. Și, cu cât erau mai frumoase, cu atât mai străine păreau.“ Să proiectezi înstrăinarea asupra altuia este, oricum, favorizantă unor scenarii baroce cu care să se joace o minte cu fantezie, dar nu calea către o iubire de durată. În mod sigur, Calder recunoaște acest lucru. În mod tipic, mai mult prin acte magice de re-imaginare — a lumii și, crucial, a lui însuși — decât prin violența acțiunilor omului și a stereotipurilor cu care se aseamănă, eroul își dobândește victoriile și își câștigă unirea adevărată, o căsătorie sacră cu femeia. Aici, povestea trebuie să se încheie — până când, așa cum se întâmplă de cele mai multe ori cu artiștii și muzele, cei doi se despart astfel încât se poate naște un alt univers și Iubitul își caută din nou Iubita.

În *The Twist* observăm o schimbare de șablon. Cuplul romantic este încă prezent, dar văzut din afară, de o a treia persoană, o fată tânără ce dorea să devină femeia fascinantă, inumană din cuplu. Calder s-a dovedit un adept straniu al portretizării minții fetei, și o dovedește din nou în Babilon, cu tânăra povestitoare Madeleine Fell, o școlăriță cu șosete albastre într-o Londra victoriană alternativă. Prin Madeleine, el lansează problema care este în general încredințată unui coș prea tare, și anume problema adolescenței fetei: o fată va deveni o femeie, și astfel locul ei în lumea patriarhală va fi, prin extrapolare, un loc pregătit pentru ea de imaginația unui bărbat.

Ce identitate și ce lume și-ar crea ea, dacă ar putea? De fapt, are ea o imaginație proprie sau totdeauna gândurile ei aparțin, într-un final, bărbaților? Cine este muza ei și oare este para-

digma Iubitului și Iubitei modificată în vreun fel? În timp ce citeam Babilon, m-am trezit punându-mi aceste întrebări.

Babilon este o carte neagră. În ticălosul cel mare — care reunește doi faimoși ticăloși din povestea reală — cititorii deja familiarizați cu lucrările lui Calder pot observa o încarnare malignă a eroului băiat-bărbat, cu fanteziile sale de acțiuni violente, atunci când părăsește paginile unei benzi desenate și pășește în lumea reală, cu percepția sa despre femeie ca străin, transformată din fascinația de iubire într-una de ură. El reprezintă un studiu atât în ceea ce privește puterea, cât și eșecul imaginației.

Vă voi lăsa să descoperiți povestea de dragoste din Babilon și mă voi mulțumi cu a spune că este o poveste frumoasă, neobișnuit de valoroasă și înduioșător de reală. Eu unul, aștept o continuare.

K. J. Bishop

Revelația 18:6 Răsplătește-o chiar așa cum te-a răsplătit, și din dublu în dublu precum lucrările ei: în cupa în care ți-a turnat, toarnă-i de două ori mai mult.

Revelația 18:7 Cât de mult s-a glorificat ea, și cât de mult a trăit în deliciu, tot atâta chin și părere de rău să-i dai tu: pentru că ea și-a spus în sinea ei, eu stau ca o regină, nu sunt o văduvă și nu voi vedea niciun regret.

Revelația 18:8 De aceea plăgile ei se vor transforma într-o zi în moarte, în bocet și foamete; și ea va fi arsă în foc: deoarece Domnul Dumnezeu ce-a judecat-o este puternic.

Revelația 18:9 Și regii pământeni, care-au comis păcatul și-au trăit în deliciu cu ea, o vor regreta și o vor plânge, atunci când vor vedea fumul de la focul ei.

Revelația 18:10 Stând departe de toată teama frământărilor ei, spunând: Iată, iată marele oraș al Babilonului, acel mare oraș! Într-o oră va veni judecata lui.

REVELAȚIA Sf. Ioan Divinul, Versiunea King James

Încă nu știu ce m-a determinat să o fac. Orice ar spune lumea, nu am vrut niciodată să mor. Ceața roz este teribilă. Și tot așa sunt amintirile, oricât de colorate ar fi cu minune și dragoste. Dar, în acea zi, a trebuit doar să ridic mâna. Să mor? Nu. Am vrut să trăiesc.

Tot ceea ce urmează este o încercare de a înțelege totuși cât de mult...

